

**Mies  
rannalla**



Teos on saanut valtion selkokirjatukea.

© Kehitysvammaliitto ry 2012  
Oppimateriaalikeskus Opike  
[www.opike.fi](http://www.opike.fi)

Selkokielineen alkuperäisteos:  
Henning Mankell – Johan Werkmäster:  
*Mannen på stranden.*  
LL-förlaget 2006.

Suomennos: Ari Sainio  
Ulkoasu ja taitto: Birgit Tulla

ISBN 978-951-580-519-5

Multiprint Oy, 2012

Henning Mankell/  
Johan Werkmäster

# Mies rannalla

**Suomentanut Ari Sainio**

# 1.

Oli iltapäivä huhtikuun lopulla.  
Komisario Kurt Wallander istui  
työhuoneessaan Ystadin poliisitalossa.  
Kello oli vähän yli viisi.  
Wallander nousi,  
asteli ikkunan ääreen ja katseli ulos.  
Ulkona puut heiluivat kovassa tuulessa.  
Satoi. Lämpömittari näytti neljää astetta.  
Kevät ei ollut päässyt vielä kunnolla vauhtiin.

Wallander puki takin päälleen.  
Hän käveli ulos poliisitalon ovesta  
ja meni autonsa luo.

Hän ajoi kohti kaupungin keskustaa,  
kääntyi Malmövägenille  
ja pysähtyi marketin pihaan.

Kännykkä soi juuri, kun Wallander  
oli astumassa ulos autosta.  
Soittaja oli Hansson, toinen poliisi.

– Missä olet? Hansson kysyi.

– Olin menossa ostamaan ruokaa,  
Wallander vastasi.

– Se saa odottaa, Hansson jatkoi.  
Sinun pitää tulla tänne. Olen sairaalassa.  
Tapaamme pihalla.

– Mitä on tapahtunut? Wallander kysyi.

– Sitä on vähän vaikea selittää.  
Parasta että tulet tänne, Hansson vastasi.

Wallander ajoi sairaalaan.  
Matka kesti vain muutaman minuutin.  
Hansson odotti sairaalan pääoven luona.  
Hän näytti palelevan kylmässä sateessa.

– Sinun pitää puhua  
erään taksinkuljettajan kanssa,  
Hansson selitti.

– Hän on tuolla sisällä kahvilla.  
Hän on hyvin järkyttynyt.

Wallander seurasi Hanssonia  
sairaalan kahvilaan.  
Taksinkuljettaja istui siellä.  
Hän oli noin 50-vuotias, lihava mies.

Miehen nimi oli Stenberg.  
Hän näytti säikähtäneeltä.

– Mitä on tapahtunut? Wallander kysyi.

Taksimies kertoi.

Hän oli saanut tilauksen Svartesta,  
pieneltä asuinalueelta Ystadin läheltä.  
Tilaajan nimi oli ollut Alexandersson.  
Mies oli sanonut, että hän odottaa  
taksia päätien varressa.

– Kun tulin Svarteen,  
mies seiso siellä odottamassa  
kuten oli luvannut, Stenberg kertoi.

– Hän istui takapenkille  
ja pyysi ajamaan keskustaan.  
Näin peilistä, että mies laittoi silmät kiinni.  
Luulin, että hän nukahti.

Kaupungissa pysäytin auton torin laitaan.

Mies ei liikahdanut.

Yritin herättää häntä,  
mutta en saanut häntä hereille.

Ajoin suoraan sairaalaan.

Täällä lääkärit kertoivat, että mies oli kuollut.

– Oliko hän kuollut?

Wallander varmisti ja rypisti otsaansa.

Stenberg ja Hansson nyökkäsivät molemmat.

– Näyttikö mies sairaalta  
tai oliko hän loukannut itsensä?

Wallander kysyi.

– Ei, sellaista en huomannut, Stenberg sanoi.

– Tiedämmekö, kuka kuollut mies on?

Wallander kysyi.

Hansson otti esiin muistikirjansa ja luki:

– Göran Alexandersson, 49 vuotta.

Yksityisyrittäjä, toimii tietokonealalla.

Asuu Tukholmassa.

Hänellä oli lompakossa aika paljon rahaa  
ja useita luottokortteja.

– Merkillinen tapaus, mutta oletan,  
että mies sai sydänkohtauksen.

Mitä lääkärit sanovat? Wallander kysyi.

– He eivät tiedä, mihin mies kuoli.

– He tutkivat miehen ruumiin tarkemmin  
ja selvittävät kuolinsyyn, Hansson selitti.



Tuntia myöhemmin Wallander tiesi  
vähän enemmän kuolleesta miehestä.  
Hansson oli soittanut Tukholmaan  
ja puhunut Alexanderssonin sihteerin kanssa.  
Alexandersson oli ollut naimisissa,  
mutta eronnut kymmenen vuotta sitten.  
Hänellä oli ollut myös yksi lapsi, poika.  
Poika oli kuollut seitsemän vuotta sitten.

– Kysyitkö, mitä mies teki Ystadissa?  
Wallander kysyi.

– Kyllä, Hansson vastasi.  
Hän oli sanonut sihteerille,  
että hän on viikon lomalla.  
Hänellä oli huone Ystadissa,  
hotelli Kung Karlissa.

– Lähdetäänpä käymään siellä,  
Wallander sanoi.





Wallander ja Hansson tutkivat  
Alexanderssonin hotellihuoneen.  
He kävivät huoneen tarkasti läpi,  
mutta eivät löytäneet mitään mielenkiintoista.  
Sen jälkeen he kyselivät hotellin työntekijöiltä,  
oliko heillä jotain tietoa miehestä,  
mutta mitään ei selvinnyt.  
Kukaan ei ollut soittanut Alexanderssonin  
huoneeseen tai käynyt hänen luonaan.

– Mies asui täällä Ystadissa,  
mutta oli Svartessa kun tilasi taksin.  
Miten hän sinne pääsi?  
Wallander mietti.

– Kyselen taksiyhtiöstä, onko joku  
kuljettanut hänet sinne, Hansson sanoi.

He ajoivat takaisin poliisiasemalle.  
Wallander meni työhuoneeseensa.  
Kello oli melkein kahdeksan,  
kun Hansson koputti ovelle.

– Oletko saanut jotain selville?  
Wallander kysyi.

– Kyllä, tarkistin taksit, Hansson kertoi.

Alexandersson on ajanut taksilla Svarteen  
kolme kertaa neljän päivän aikana.  
Joka kerta hän on jäänyt pois  
Svarten laitamilla.  
Hän on ajanut sinne päin aikaisin aamulla  
ja soittanut iltapäivällä taksin hakemaan pois.

Wallander nyökkäsi.

– Ehkä hänellä oli rakastajatar Svartessa,  
Wallander sanoi.

Hän nousi ja asteli ikkunan ääreen.  
Puista näki, että tuuli oli yltynyt.  
Pian tulisi myrsky.



Kaksi päivää myöhemmin aamulla  
Wallanderin puhelin soi.  
Soittaja oli lääkäri,  
jolla oli tietoja Alexanderssonista.  
Lääkäri oli tutkinut miehen ruumiin.

– Mihin hän kuoli? Wallander kysyi.  
Oliko se sydänkohtaus vai aivoverenvuoto?

– Ei kumpikaan, lääkäri vastasi.  
– Näyttää siltä, että hän joko teki itsemurhan  
tai sitten joku murhasi hänet.

– Murhasi?

Tarkoitatko, että Alexandersson  
murhattiin taksin takapenkillä?  
Wallander ihmetteli.

Lääkäri sanoi:

– En tiedä, miten murha on tapahtunut.  
Tiedän vain, että hän kuoli myrkkyy.  
Myrkky on ollut sekoitettuna  
johonkin juomaan tai ruokaan,  
jota Alexandersson on syönyt.

Se oli yllättävä tieto.  
Wallander ei olisi ikinä uskonut,  
että joku olisi murhannut miehen.

## 2.

Wallander istui työpöytänsä ääressä.  
Huoneessa oli myös kaksi muuta poliisia:  
Hansson ja Ann-Britt Höglund.

– Näyttää siis siltä,  
että Alexandersson on murhattu,  
Wallander sanoi.  
– Hänen kuolemansa ei ollut luonnollinen,  
vaan hänet myrkytettiin.  
Emme vielä tiedä, milloin hän sai myrkkyä  
ja miten kauan kesti ennen kuin  
myrkky alkoi vaikuttaa.

– Onko mahdollista, että hän teki itsemurhan?  
Ann-Britt Höglund kysyi.

– Ei, Wallander vastasi.  
– En usko, että kuolettavaa myrkkyä  
ottanut henkilö soittaisi taksin.  
Olen melko varma siitä,  
että Alexandersson murhattiin.

He päättivät, että Ann-Britt Höglund  
yrittää saada yhteyttä Alexanderssonin  
entiseen puolisoon.

Nainen asui tietävästi Ranskassa.  
Hansson puolestaan pyytäisi Tukholman poliisia  
tutkimaan Alexanderssonin kodin.

Hansson ja Ann-Britt Höglund  
lähtivät huoneesta.  
Wallander kaatoi itselleen kupin kahvia.  
Hän asteli ikkunan ääreen ja pohti,  
mistä aloittaisi.

Puoli tuntia myöhemmin hän istui  
autossaan ja ajoi kohti Svartea.  
Aurinko paistoi ja tuuli oli tyyntynyt.  
Wallander ajatteli, että ehkä kevät  
sittenkin tulisi pian.

Hän pysäytti auton ja astui ulos.

Tänne Alexandersson oli siis tullut,  
Wallander ajatteli.  
Mies oli tullut tänne aamulla  
ja palannut takaisin Ystadiin iltapäivällä.  
Hän oli tehnyt saman monena päivänä peräkkäin.

Neljäntenä päivänä hänet oli myrkytetty,  
ja hän oli kuollut taksin takapenkille.

Wallander lähti kävelemään ja tutki aluetta.  
Rannalla oli useita kesähuiloita,  
jotka olivat tyhjillään tähän aikaan vuodesta.  
Wallander kohtasi kävelyllään vain pari ihmistä.  
Alue tuntui melkein autiolta.  
Hän kääntyi ja palasi autolle.

Hän aikoi juuri lähteä ajamaan,  
kun hän näki vanhan naisen eräässä puutarhassa.  
Hän asteli aidan luo.

– Anteeksi, Wallander huusi naiselle.

Nainen kääntyi ympäri  
ja katsoi uteliaana Wallanderia.

– Minun nimeni on Kurt Wallander.  
Olen Ystadin poliisista, Wallander sanoi.

Nainen tuli aidan luo ja ojensi kätensä.

– Minä olen Agnes Ehn, nainen esitteli itsensä.

– Täällä on kaunista, Wallander sanoi.

– Asutteko täällä ympäri vuoden?  
hän kysyi naiselta.

– Ei, vain puoli vuotta kesäaikaan,  
nainen vastasi. – Tulen yleensä  
huhtikuun alussa ja viivyn lokakuuhun.  
Talvella asun Halmstadissa.  
Olen eläkkeellä oleva opettaja.  
Mieheni kuoli joitakin vuosia sitten.

– Satuitteko näkemään viime viikolla miestä,  
joka tuli tänne muutaman kerran yksin taksilla?  
Wallander kysyi.

Naisen vastaus yllätti hänet.

– Kyllä minä näin.  
Hän halusi tilata taksin  
ja lainasi minulta puhelinta sitä varten.  
Jos se nyt oli se mies, jota tarkoitat.  
Hän oli hyvin kohtelias.  
Hänen nimensä taisi olla Alexandersson.

– Juuri häntä minä tarkoitan, Wallander sanoi.

– Onko jotain tapahtunut? Agnes Ehn kysyi.

– Valitettavasti Alexandersson on kuollut,  
Wallander sanoi.

Nainen näytti pelästyneeltä.

– Kamalaa. Mitä tapahtui? hän kysyi.

– Emme tiedä vielä, Wallander vastasi.

Toistaiseksi tiedämme vain, että hän on kuollut.

Onko teillä mitään tietoa,

mitä hän teki täällä Svartessa?

Hän on kai käynyt tapaamassa jotakuta.

Nainen mietti.

Hän ei osannut kertoa paljon.

– Mies meni tästä rantaan päin.

Toiselta puolelta taloa menee polku rantaan.

Alexandersson käveli polkua

ja jatkoi eteenpäin rantaa pitkin.

Hän tuli takaisin vasta iltapäivällä,

nainen kertoi.

– Oliko hän yksin? Wallander kysyi.

– Kyllä, mutta hän on tietenkin voinut

tavata jonkun rannalla, Agnes Ehn vastasi.

– Ranta tekee mutkan,

joten näen siitä vain pienen osan.

Wallander jatkoi kyselemistä,

ja Agnes Ehn vastasi sen verran kuin pystyi.



Alexandersson ei ollut näyttänyt levottomalta  
tai käyttäytynyt millään tavalla oudosti.  
Hän oli ollut kiltti, kohtelias ja ystävällinen.

– Hän halusi ehdottomasti maksaa puhelunsa,  
Agnes Ehn kertoi.  
– Surullista, että hän on kuollut.  
Hän oli oikein mukava mies.

Wallander nyökkäsi.  
Hän antoi puhelinnumeronsa  
Agnes Ehnille ja pyysi soittamaan,  
jos tämä muistaisi vielä jotain.  
Sitten hän ojensi kätensä ja kiitti avusta.

Hän kiersi talon  
ja käveli polkua pitkin rantaan.  
Hän asteli vesirajaan asti.  
Ranta oli autio.  
Ketään muita ei näkynyt,  
mutta kun Wallander kääntyi,  
hän näki, että Agnes Ehn katseli häntä.

Alexanderssonin on täytynyt tavata joku  
tällä rannalla tai jossakin muualla Svartessa,  
Wallander ajatteli.  
Kysymys kuului, kuka se on ollut.

Wallander käveli rantaa pitkin vähän matkaa.  
Sitten hän kääntyi takaisin autolleen  
ja ajoi poliisitalolle.  
Hän meni työhuoneeseensa ja sulki oven.

Yhden aikaan hänellä alkoi olla nälkä.  
Juuri kun hän oli lähdössä lounaalle,  
oveen koputettiin.  
Hansson astui sisään.  
Hän näytti siltä kuin hänellä olisi  
jotain tärkeää kerrottavaa.

– Kuten muistat, Alexanderssonin poika  
kuoli seitsemän vuotta sitten, Hansson aloitti.  
– Hänet surmattiin.  
Ketään ei kuitenkaan saatu kiinni  
tai tuomittu teosta.

Wallander tuijotti Hanssonia pitkään.

– Hyvä, hän sanoi sitten.  
– Nyt meillä on jotain,  
mistä voimme jatkaa.  
Tosin en oikein tiedä, mitä.

Nälkä oli poissa.  
Wallanderilla oli nyt muuta ajateltavaa.

### 3.

Kello neljä iltapäivällä Ann-Britt Höglund koputti Wallanderin oveen.

– Sain kiinni Alexanderssonin entisen puolison, hän sanoi ja astui huoneeseen.

– He ovat olleet erossa useita vuosia eivätkä ole tavanneet tai puhuneet keskenään. Mutta nainen tietysti järkyttyi, kun kerroin, että Alexandersson on kuollut.

– Oliko hänellä mitään tietoa siitä, miksi mies oli tullut tänne? Wallander kysyi.

Ann-Britt Höglund vastasi:

– Ei. Hän ei tiennyt myöskään ketään, jolla olisi jokin syy murhata Alexandersson.

– Kysyitkö jotain heidän pojastaan ja pojan kuolemasta?  
Wallander tiedusteli.

– Ei, en kysynyt, Ann-Britt Höglund sanoi.

– Se pitäisi tehdä.  
Sinun pitää soittaa naiselle uudestaan,  
Wallander sanoi.

Ann-Britt Höglund nyökkäsi ja lähti huoneesta.



Wallander lähti poliisitalolta vähän yli viisi.  
Hän istui autoon ja lähti ajamaan Svarteen päin.  
Tällä kertaa hän jätti auton  
vähän kauemmas taloista.

Hän avasi takaluukun  
ja otti esiin kumisaappaat.  
Hän pani saappaat jalkaan  
ja käveli alas rantaan.

Alexanderssonin on täytynyt tavata joku  
täällä rannassa, Wallander ajatteli.  
Tarkemmin sanottuna hänen on  
täytynyt sopia tapaamisesta jonkun kanssa.  
Myrkkymurhaajaa ei kohdata sattumalta.

Wallander käveli rantaa pitkin  
ja tarkasteli kesähuviloita.  
Ehkä joka kolmannessa talossa  
näytti olevan asukkaita.

Seuraavana päivänä Wallander  
ja Ann-Britt Höglund tulisivat takaisin.  
He koputtelisivat huviloiden oville  
ja kyselisivät Alexanderssonista.  
Jonkun on täytynyt nähdä hänet rannalla.  
Jonkun on täytynyt nähdä,  
kenet hän on tavannut.

Äkkiä Wallander näki,  
että hän ei ollut rannalla yksin.  
Häntä vastaan asteli vanha mies.  
Miehen vierellä kulki iso musta koira.

Mies nosti hattua ja tervehti Wallanderia.

– Kevät on myöhässä tänä vuonna, mies sanoi.

– Niin on, mutta kyllä se pian tulee,  
Wallander vastasi.

Hän kumartui taputtamaan koiraa.

– Te varmaan käytte rannalla joka päivä,  
Wallander sanoi.

– Kyllä. Olen asunut täällä siitä asti,  
kun jäin eläkkeelle.

– Asun tuossa talossa vähän matkan päässä,  
mies sanoi ja osoitti rannan taloja.

Wallander nyökkäsi. Hän sanoi:

– Olen Ystadin poliisista.

Oletteko nähnyt täällä viime päivinä  
miestä, joka on kuljeskellut yksin rannalla?

– En, kuka se olisi mahtanut olla?  
mies sanoi ja hymyili.

– Tähän aikaan vuodesta täällä  
ei ole muita kulkijoita kuin minä.

– Oletteko aivan varma? Wallander kysyi.

Mies sanoi:

– Kyllä, käyn koiran kanssa ulkona  
kolme kertaa päivässä.

En ole nähnyt täällä kulkemassa ketään,  
ennen kuin nyt tapasin teidät.

Wallander nyökkäsi.

– Sitten en häiritse teitä enempää, hän sanoi.

Wallander jatkoi eteenpäin.

Vähän ajan päästä hän pysähtyi ja kääntyi.  
Koiraa taluttavaa miestä ei enää näkynyt.

Mies tietää jotain, Wallander ajatteli.  
Hän oli nähnyt miehen silmistä,  
että tämä tiesi jotain,  
mitä ei halunnut kertoa.  
Wallander mietti, mitä se voisi olla.

Wallander katseli ympärilleen.  
Ranta oli tyhjä.  
Hän seiso i aivan hiljaa useita minuutteja.  
Sitten hän käveli takaisin autolleen  
ja ajoi kotiin.

## 4.

Seuraavana aamuna Wallander  
heräsi aikaisin ja hikisenä.  
Hän oli nähnyt painajaisunta,  
mutta hän ei muistanut,  
mitä unessa oli ollut.

Hän kävi suihkussa,  
joi aamukahvin ja luki lehden.

Kun hän ajoi kohti poliisitaloa,  
aurinko paistoi siniseltä taivaalta.  
Päivästä voisi tulla lämmin.  
Kevät oli vihdoin tullut.

Kahdeksalta Wallanderilla oli kokous  
Hanssonin ja Ann-Britt Höglundin kanssa.

– Puhuin uudelleen Alexanderssonin  
entisen puolison kanssa,  
Ann-Britt Höglund sanoi.  
– Kysyin heidän pojastaan.  
Hän ei halunnut puhua siitä.



Hän kertoi, että pojan kimppuun  
oli käyty kadulla Tukholmassa.  
Vaikutti siltä, että hyökkäyksellä  
ei ollut mitään tarkoitusta.  
Poikaa ei edes ryöstetty.

– Uskon edelleen,  
että Alexanderssonin kuolema liittyy  
jollain tavalla hänen poikansa kuolemaan,  
Wallander sanoi.

Hän kääntyi Hanssonia kohti.

– Sinä saat selvittää  
pojan kuolemaa tarkemmin.  
Minä ja Ann-Britt lähdemme Svarteen  
kyselemään tietoja asukkailta.



Kurt Wallander ja Ann-Britt Höglund  
ajoivat kohti Svartea.

– Täällä on kaunista,  
Ann-Britt Höglund sanoi.

– Kyllä, ainakin silloin kun aurinko paistaa,  
Wallander vahvisti.

He pysäköivät alueen keskelle.

He olivat suurentaneet Alexanderssonin  
valokuvan tämän ajokortista  
ja ottaneet siitä kopioita.  
He aikoivat näyttää valokuvaa ihmisille  
ja kysellä, olivatko nämä  
nähtäneet Alexanderssonia.

Wallander sanoi:

– Aloitetaan rannalla olevista huviloista.

Aloita sinä toisesta päästä rantaa,  
niin minä aloitan toisesta päästä.

Tapaamme puolivälissä.

Yritä myös selvittää,  
keitä asuu tyhjissä huviloissa.

– Mitä oikeastaan haluat saada selville?

Ann-Britt Höglund kysyi.

– Totuuden, Wallander vastasi.

– Joku on varmasti nähnyt  
Alexanderssonin rannalla.

Jonkun on täytynyt nähdä,  
kenet hän on tavannut.



Ann-Britt Höglund meni ensin  
Agnes Ehnin taloon.  
Wallander aloitti toisesta päästä talorivistöä.  
Ensimmäisessä talossa  
oven avasi 30-vuotias nainen.  
Hänellä oli päällään tahrainen haalari.

– En halua, että minua häiritään,  
nainen sanoi ärtyneenä.

– Olen poliisista, Wallander sanoi.  
– Oletko ehkä nähnyt viime päivinä  
miestä kulkemassa yksin rannalla?  
hän kysyi naiselta.

– Kun maalaan, minulla on verhot alhaalla.  
En ole nähnyt ketään, nainen vastasi.

– Oletko taiteilija? Wallander kysyi.

– Kyllä. Se ei kai ole rikos, nainen sanoi.

– Etkä ole nähnyt mitään?  
Wallander varmisti.

Nainen puisti päätään.

– Sitten en häiritse enempää,  
Wallander sanoi.

Nainen sulki oven ja pani sen lukkoon.  
Wallander asteli seuraavaan taloon.  
Talo oli melko uusi,  
ja siinä oli kaksi kerrosta.

Kun hän soitti ovikelloa,  
sisältä kuului koiran haukuntaa.  
Wallander odotti.  
Koira lopetti haukkumisen.  
Oven avasi sama vanha mies,  
jonka Wallander oli aiemmin tavannut rannalla.

– Jaha, te taas, mies sanoi,  
eikä näyttänyt yllättyneeltä.

– Olen täällä kyselemässä rannan taloissa  
asuvilta ihmisiltä, ovatko he nähneet jotain,  
Wallander sanoi.

– Kerroin jo, että en ole nähnyt ketään,  
mies sanoi.

– Joskus voi muistaa jotain jälkeenpäin,  
Wallander sanoi.

Mies astui sivuun ja päästi  
Wallanderin sisään.  
Koira nuuhki tulijaa uteliaana.

– Asutteko täällä ympäri vuoden?  
Wallander kysyi.

– Kyllä, mies vastasi.  
– Olin yli 20 vuotta lääkärinä Nynäshamnissa.  
Kun jäin eläkkeelle,  
muutin vaimoni kanssa tänne.

– Ehkä puolisonne on nähnyt jotain.  
Onko hän paikalla? Wallander kysyi.

– Hän on sairas. Hän ei ole nähnyt mitään,  
mies vastasi.

Wallander otti esiin muistikirjansa.

– Mikä teidän nimenne on?  
Wallander kysyi.

– Ture Stenholm, mies vastasi.  
Vaimoni nimi on Kajsa.

Wallander sanoi:

– En häiritse tämän enempää.

Mutta tulen ehkä takaisin  
muutaman päivän päästä  
puhumaan rouvan kanssa.

– Se ei kannata, Ture Stenholm sanoi.

– Hän on hyvin sairas.

Hänellä on syöpä ja hän kuolee pian.

– Ymmärrän, Wallander sanoi

ja jatkoi: – En häiritse teitä enempää.

Ture Stenholm avasi oven Wallanderille.

– Oliko myös puolisonne lääkäri?

Wallander kysyi.

– Ei. Hän oli juristi,

hän toimi syyttäjänä, mies vastasi.

Wallander kävi vielä kolmessa talossa,  
mutta mitään uutta ei selvinnyt.

Hän käveli autolle

odottamaan Ann-Britt Höglundia.

Tälläkään ei ollut mitään kerrottavaa.

Vain Agnes Ehn oli nähnyt Alexanderssonin,  
ei kukaan muu.

He ajoivat takaisin Ystadiin.



Kun Wallander astui työhuoneeseensa,  
puhelin soi. Soittaja oli lääkäri,  
joka oli tutkinut Alexanderssonin ruumiin.  
Hänellä oli lisää tietoa myrkystä.

Lääkäri kertoi:

– Alexandersson on voinut saada myrkyn siten,  
että hän ei ole huomannut sitä.

En osaa sanoa, miten nopeasti  
myrkky on alkanut vaikuttaa,  
mutta siihen on kulunut ainakin puoli tuntia.  
Sen jälkeen kuolema on seurannut nopeasti.

Wallander kiitti lääkäriä  
ja lopetti puhelun.  
Hän kutsui paikalle Hanssonin  
ja Ann-Britt Höglundin  
ja kertoi heille lääkärin puhelusta.

Sen jälkeen hän kertoi toisesta lääkäristä,  
Ture Stenholmista, joka asui rantahuvilassa  
Svartessa.

– Minulla on sellainen tunne,  
että ratkaisu löytyy Stenholmin talosta,  
Wallander sanoi.

– Lääkäri tuntee myrkyt,  
Ann-Britt Höglund sanoi.

– Kyllä, mutta en minä sitä ajattele,  
Wallander sanoi.

– Se on jotain muuta.  
En vain keksi, mitä se on.

Hän pyysi Hanssonia selvittämään  
kaiken mahdollisen Ture Stenholmista  
ja hänen puolisostaan.



## 5.

Wallander, Hansson ja Ann-Britt Höglund  
eivät tapaisi muutamaan päivään.  
Huomenna olisi vappuaatto.  
Heillä kaikilla olisi vappuna vapaata.

Vapunpäivänä Wallander  
kävi tapaamassa vanhaa isäänsä.  
Hän myös käytti tilaisuutta hyväkseen  
ja maalasi keittiön.  
Vapaapäivät kuluivat nopeasti.  
Pian hän oli jälleen työn ääressä poliisitalolla.

Hansson tuli Wallanderin työhuoneeseen.  
Hän oli ottanut selvää  
Ture Stenholmista ja tämän vaimosta.

– En löytänyt mitään epäilyttävää,  
Hansson sanoi.  
Kumpikaan ei ole tehnyt mitään  
laitonta tai rikokseen viittaavaa.  
Kajsa Stenholm oli juristi.  
Hän toimi syyttäjänä Nynäshamnissa  
monta vuotta.

– Tiedän, Wallander sanoi.

Hansson laski Wallanderin pöydälle kansion.

– Tässä ovat kaikki tiedot  
Stenholmin pariskunnasta,  
Hansson sanoi.

Wallander kiitti Hanssonia.  
Kun hän oli jälleen yksin huoneessaan,  
hän alkoi tutkia kansiossa olevia papereita.  
Tunnin päästä hän oli lukenut  
paperit huolellisesti läpi.  
Hän ei ollut löytänyt mitään epäilyttävää.  
Silti hän oli varma,  
että Stenholmilla oli jotain tekemistä  
Alexanderssonin kuoleman kanssa.

Wallander meni Ann-Britt Höglundin luo  
ja antoi kansion hänelle.

– Haluan, että käyt läpi nämä paperit,  
Wallander sanoi.

– Minä ja Hansson olemme lukeneet ne,  
mutta emme ole löytäneet mitään.  
Ehkä sinä löydät jotain.

Myöhemmin iltapäivällä  
Ann-Britt Höglund palautti kansion  
ja ravisti päätään.  
Hänkään ei ollut löytänyt papereista  
mitään outoa.

Wallander sanoi:  
– Meidän pitää varmaan aloittaa alusta.  
Nähdään aamulla.  
Päätetään silloin, miten jatketaan.



Wallander lähti poliisitalosta  
ja ajoi Svarteen.  
Hän teki kävelyretken rannalla,  
mutta ei tavannut ketään.

Mikä on se asia, mitä minä en huomaa?  
Vanhan lääkäri Stenholmin ja  
Alexanderssonin välillä on jokin yhteys.  
En vain keksi, mikä se on, hän mietti.

Wallander ajoi takaisin Ystadiin.  
Hän otti Stenholmin tiedot sisältävän  
kansion mukaan kotiinsa.

Hän istui myöhään iltaan keittiön pöydän  
ääressä ja tutki kansiossa olevia papereita  
yhä uudelleen.

Äkkiä hän pani merkille asian,  
jota hän ei ollut ajatellut aikaisemmin.  
Se oli vain pieni yksityiskohta,  
joka ei luultavasti merkinnyt mitään.  
Hän päätti kuitenkin tutkia asiaa  
seuraavana päivänä.

Sinä yönä Wallander nukkui huonosti.



Seuraavana päivänä Ystadissa satoi.  
Wallander saapui poliisitalolle jo seitsemältä.  
Hän joi ensin kupin kahvia.  
Sen jälkeen hän käveli  
toiselle puolelle poliisitaloa,  
jossa syyttäjä Per Åkessonilla oli huone.  
Wallander tiesi, että Åkessonilla  
oli tapana tulla aikaisin töihin.  
Hän koputti oveen.  
Åkesson kutsui hänet sisään.

– Jaha, sinäkin olet täällä aikaisin,  
Åkesson sanoi.

– Sinulla on varmaan tärkeää asiaa.

– En tiedä, onko se tärkeää,  
mutta tarvitsen apuasi,  
Wallander sanoi.

Hän kertoi lyhyesti Alexanderssonin kuolemasta  
ja Ture Stenholmista.

Wallander selitti Åkessonille:

– Tarvitsen apua asiassa,  
joka koskee rouva Stenholmia.  
Kajsa Stenholm on toiminut syyttäjänä,  
niin kuin sinäkin.

Hän on toiminut Nynäshamnissa,  
mutta hän on ollut myös joitakin lyhyitä jaksoja  
syyttäjänä Tukholmassa.

Wallander selasi papereitaan.

Hän jatkoi:

– Seitsemän vuotta sitten  
Kajsa Stenholm oli joitakin kuukausia  
syyttäjänä Tukholmassa.  
Samaan aikaan Alexanderssonin pojan  
kimppuun hyökättiin kadulla ja hän kuoli.

Tarvitsen apua selvittääkseni,  
onko näillä tapahtumilla jokin yhteys.

– Kuinka vanha poika oli?  
Åkesson kysyi.

– Hän oli täyttänyt 18, vastasi Wallander.  
– Hänen nimensä oli Bengt Alexandersson.  
Ehkä Kajsa Stenholmilla oli jotain tekemistä  
tapauksen tutkimusten kanssa.  
Voitko selvittää asiaa?

Åkesson nyökkäsi.  
– Teen mitä voin.  
Mutta älä odota liikoja, hän sanoi.



Kolme tuntia myöhemmin  
Åkesson soitti Wallanderille.

– Asia selvisi nopeammin kuin luulin,  
Åkesson sanoi.

– No, mitä sait selville? Wallander kysyi.

Åkesson kertoi:  
– Sain selville, että olit tosiaan oikeassa.

Kajsa Stenholm oli syyttäjänä Tukholmassa,  
kun Alexanderssonin poika kuoli.  
Hän johti tapauksen tutkimuksia.  
Hän myös päätti lopettaa tutkimukset,  
kun ketään epäiltyä ei löydetty.  
Kajsa Stenholmin mielestä pojan tappajan  
etsimistä ei kannattanut jatkaa.  
Syyllistä ei koskaan saatu kiinni.

- Kiitos avusta, Wallander sanoi.
- Palaan asiaan.

Wallander laski puhelimen kuulokkeen.  
Sitten hän nousi ja meni ikkunan luo.  
Ikkunalasi oli huurussa.  
Ulkona satoi rankasti.  
Hän seisoi hetken ikkunan ääressä ja mietti.

Sen jälkeen hän soitti  
Hanssonille ja Ann-Britt Höglundille  
ja pyysi heitä tulemaan huoneeseensa.  
Parin minuutin päästä molemmat olivat paikalla.

Wallander kertoi, mitä hän oli saanut tietää.  
Kajsa Stenholm oli hoitanut tutkimukset,  
jotka koskivat Alexanderssonin pojan kuolemaa.

– Mutta se ei välttämättä tarkoita,  
että naisella olisi jotain tekemistä  
pojan isän kuoleman kanssa.  
Sinähän kerroit, että nainen on kuolemansairas,  
Ann-Britt Höglund sanoi.

– Hänen miehensä väitti niin, Wallander sanoi.  
– En ole itse tavannut naista.

– En tiedä, mitä uskoa.  
En ymmärrä, miten asiat liittyvät yhteen,  
Hansson sanoi.

Wallander totesi:

– Se selviää vain yhdellä tavalla.  
Minä ja Ann-Britt lähdemme Svarteen  
Stenholmien luo ja selvitämme,  
mitä oikeastaan tapahtui.



## 6.

Kurt Wallander ja Ann-Britt Höglund  
ajoivat Svarteen.

Wallander pysäköi Stenholmien huvilan eteen.  
Hän avasi portin, ja he kävelivät pihan yli talolle.  
Wallander soitti ovikelloa.

Vanha lääkäri Stenholm avasi oven heti.  
Kumma kyllä, koiraa ei näkynyt.

– Toivottavasti emme häiritse,  
Wallander sanoi. – Meidän pitää  
esittää joitakin kysymyksiä.

– Mistä asiasta? Ture Stenholm kysyi äkäisenä.  
Hän näytti ärtyneeltä ja pelokkaalta.

– Kysyisin vielä rannalla kävelleestä miehestä,  
Wallander sanoi.

– Olen jo sanonut, että en ole nähnyt häntä,  
Stenholm sanoi.

– Haluaisin puhua vaimonne kanssa,  
Wallander sanoi.

– Se ei käy, Stenholm vastasi.  
Hän on vakavasti sairas.  
Hän makaa sängyssä.  
Mitä hän olisi nähnyt?  
Miksi te ette jätä meitä rauhaan!

Wallander nyökkäsi ja sanoi:

– Emme häiritse enempää.  
Emme ainakaan nyt.  
Mutta me tulemme takaisin  
ja silloin teidän pitää päästää meidät sisään.

Wallander nykäisi  
Ann-Britt Höglundia käsivarresta  
ja he alkoivat kävellä porttia kohti.  
Ovi heidän takanaan pamahti kiinni.

– Miksi annoit periksi niin nopeasti?  
Ann-Britt Höglund kysyi.

– Joskus kannattaa antaa ihmisille  
aikaa ajatella, Wallander sanoi.  
– Sitä paitsi tarvitsen kotietsintäluvan  
syyttäjä Åkessonilta, että voimme tutkia talon.

– Uskotko, että Ture Stenholm  
on tappanut Alexanderssonin,  
Ann-Britt Höglund kysyi.

– Kyllä, Wallander vastasi.  
– Olen varma siitä.  
Mutta en vielääkään tiedä,  
miten kaikki liittyy toisiinsa.

He ajoivat takaisin Ystadiin.

Samana päivänä Wallander sai Åkessonilta  
kotietsintäluvan Stenholmin huvilaan.  
Wallander päätti kuitenkin,  
että he menisivät Svarteen  
vasta seuraavana päivänä.



Wallander heräsi aikaisin seuraavana aamuna.  
Hän veti ikkunaverhon ylös.  
Ystadin kaupungin yllä lepäsi sankka sumu.

Hän otti esiin puhelinluettelon  
ja etsi Stenholmin numeroa.  
Se ei ollut luettelossa.  
Hän soitti numerotiedusteluun,  
josta kerrottiin, että numero oli salainen.

Wallander nyökkäsi itsekseen.  
Hän oli arvannut oikein.

Wallander päätti lähteä Svarteen yksin.  
Tällä kertaa hän ei ottaisi mukaan  
Ann-Britt Höglundia.

Sumu oli kuin paksu ja pehmeä seinä.  
Wallander ajoi hitaasti.  
Kello näytti muutaman minuutin yli kahdeksan,  
kun hän pysäköi Stenholmin huvilan luo.

Hän käveli portista ja soitti ovikelloa.  
Vasta kolmannen soiton jälkeen  
Ture Stenholm avasi oven.  
Kun hän näki, kuka ovella oli,  
hän yritti vetää oven kiinni.  
Wallander sai kuitenkin jalan oven väliin  
ja veti oven auki.

– Teillä ei ole oikeutta tunkeutua sisään!  
vanha mies huusi.

– Minä en tunkeudu, Wallander sanoi.  
– Minulla on syyttäjän lupa tutkia talonne.

Ture Stenholm näytti äkkiä hyvin väsyneeltä.  
– Tulkaa sitten sisään, hän sanoi hiljaa.

Wallander seurasi häntä huoneeseen,  
jossa oli useita kirjahyllyjä täynnä kirjoja.  
Koiraa ei näkynyt.  
Wallander ja Stenholm istuivat nojatuoleihin.

– Eikö teillä ole todellakaan mitään  
kerrottavaa minulle? Wallander kysyi.

– En ole nähnyt mitään miestä rannalla,  
Stenholm sanoi.  
– Vaimoni ei ole myöskään nähnyt ketään.  
Hän makaa yläkerrassa.  
Hän on hyvin sairas.

Wallander huokaisi.  
Hän päätti mennä suoraan asiaan.

– Teidän puolisonne on toiminut syyttäjänä,  
hän aloitti. – Seitsemän vuotta sitten  
puolisonne toimi jonkin aikaa  
syyttäjän virassa Tukholmassa.  
Hän hoiti 18-vuotiaan pojan,  
Bengt Alexanderssonin,  
kuolemaan liittyneet tutkimukset.  
Koska ketään epäiltyä ei löydetty,  
vaimonne päätti lopettaa tutkimukset.  
Muistatteko tapauksen?

- En tietenkään muista, Stenholm sanoi.
- Minulla ja vaimollani ei ollut tapana puhua työsasioista.

Wallander sanoi:

- Mies, joka on kuljeskellut täällä rannalla, on kuolleen pojan isä.
- Hänet myrkytettiin  
ja hän kuoli taksin takapenkille.  
Onko teillä jotain sanomista siihen?

Vanha mies istui hiljaa.

Hänellä ei ilmeisesti ollut mitään sanottavaa.

- Kun jätte eläkkeelle, muuttitte Svarteen, Wallander sanoi.

Hän jatkoi:

- Svarte on pieni paikka, jota juuri kukaan ei tiedä.
- Teidän nimeänne ei ole puhelinluettelossa  
ja numeronne on salainen.  
Voi olla, että haluatte olla vain rauhassa,  
mutta siihen voi olla jokin muukin syy.  
Luulen, että muuttitte tänne salaa.  
Halusitte paeta jotakin, mitä oli tapahtunut.

Halusitte paeta jotakuta henkilöä,  
jota ette halua kohdata.  
Onko näin?

Wallander katsoi Stenholmia,  
mutta vanha mies ei edelleenkään  
sanonut mitään.

Wallander jatkoi:

– Te ja vaimonne muutitte tänne  
pakoon Alexanderssonia.

Alexandersson vihasi vaimoanne.

Hänen mielestään vaimonne ei ollut  
tehnyt tarpeeksi, jotta hänen poikansa  
kuolema olisi selvinnyt.

Hän vainosi teitä.

Te muutitte tänne, mutta hän löysi teidät.

Ture Stenholm huokaisi raskaasti,  
mutta oli edelleen hiljaa.

– Te luulitte, että olitte päässeet  
pakoon Alexanderssonilta,  
Wallander sanoi.

– Mutta eräänä päivänä näitte hänet.  
Hän käveli teitä vastaan rannalla,  
kun olitte kävelemässä koiran kanssa.

Hän syytti vaimoanne siitä,  
että pojan kuolema oli ratkaisematta.  
Hänen mielestään se oli vaimonne syy.  
Mies käyttäytyi uhkaavasti.  
Hän palasi takaisin joka päivä.  
Te ette tienneet, miten pääsisitte  
eroon hänestä.  
Lopulta kutsuite hänet sisään taloon.  
Niinkö siinä kävi?

Ture Stenholm voihkaisi.  
Sitten hän nyökkäsi.

Wallander sanoi:  
– Te kutsuite Alexanderssonin sisään.  
Lupasitte ensin, että hän saisi puhua  
sairaana vaimonne kanssa.  
Tarjositte hänelle kahvia,  
jossa oli myrkkyä.  
Sitten sanoittekin, että hän voisi  
palata seuraavana päivänä.  
Ehkä sanoitte, että vaimonne  
nukkui tai voi huonosti.  
Ongelma oli ratkaistu.  
Alexandersson oli saanut myrkyn.



Tiesitte, että hän kuolisi pian.  
Kuolema näyttäisi sydänkohtaukselta.  
Niinkö kaikki kävi?

Vanha mies istui liikkumatta paikallaan.  
Wallander odotti.  
Hän näki ikkunasta,  
että ulkona oli edelleen sakea sumu.

– Vaimoni ei tehnyt koskaan mitään virhettä,  
Ture Stenholm sanoi äkkiä.

– Ajat muuttuivat.  
Rikoksia tehtiin enemmän  
ja ne olivat entistä raaempia.  
Poliisi ja syyttäjä eivät voineet  
mitään sille asialle.

Se ei ollut heidän syynsä.  
Ymmärrätte varmaan,  
kun olette itse poliisi?

Wallander nyökkäsi.

– Mutta Alexandersson syytti vaimoani,  
vanha mies jatkoi.

– Hänen mielestään oli vaimoni vika,  
että hänen poikansa kuolemaa ei selvitetty.

Hän vainosi ja uhkaili meitä monta vuotta.  
Luulimme, että pääsimme hänestä eroon,  
kun muutimme tänne.  
Mutta eräänä päivänä hän löysi meidät.

Ture Stenholm vaiken.  
Sitten hän nousi nojatuolista.

– Mennään vaimoni luo.  
Hän voi kertoa itse, hän sanoi.

Kurt Wallander ja Ture Stenholm  
nousivat portaat yläkertaan.  
Yläkerrassa oli iso ja valoisa huone.  
Kajsa Stenholm makasi sängyssä.  
Koira makasi lattialla.

## 7.

– Vaimoni ei nuku.  
Voitte mennä hänen luokseen  
ja puhua hänelle, Ture Stenholm sanoi.

Wallander astui naisen luo.  
Nainen oli hyvin laiha.  
Kasvojen luut näkyivät selvästi ihon alta.  
Naisen pää näytti aivan pääkallolta.

Äkkiä Wallander ymmärsi,  
että nainen oli kuollut.  
Hän kääntyi nopeasti ympäri.  
Ture Stenholm seisoj oviaukossa.  
Hänellä oli toisessa kädessään pistooli.  
Hän nosti pistoolin Wallanderia kohti.

– Tiesin, että tullette takaisin,  
Stenholm sanoi. – Siksi oli hyvä,  
että vaimoni sai kuolla.

– Pankaa pistooli pois, Wallander käski.

Vanha mies puisti päätään.  
Wallander oli lamaantunut pelosta.

Sitten kaikki tapahtui nopeasti.  
Mies suuntasi pistoolin kohti omaa päätään  
ja painoi liipaisinta.  
Laukauksen kaiku jylisi huoneessa.  
Stenholmin ruumis kaatui laukauksen voimasta  
puolittain ovesta ulos. Seinille roiskui verta.

Vanha mies oli kuollut.

Wallanderia huimasi ja  
hän luuli pyörtyvänsä.  
Hän kompuroi ulos ovesta  
ja alas portaita.

Hän kaivoi esiin kännykkänsä  
ja soitti poliisitalolle.

– Yhdistäkää Hanssonille tai Höglundille! Heti!  
Wallander sanoi puhelimeen.

Vähän ajan päästä Ann-Britt Höglund vastasi.

Wallander huokaisi.  
– Kaikki on ohi.

– Olen Stenholmin luona Svartessa.  
Täällä on kaksi ruumista.

– Mitä on tapahtunut?  
Oletko loukkaantunut?  
Ann-Britt Höglund kysyi.

– En ole. Tulkaa vain tänne nopeasti,  
Wallander vastasi.

Wallander meni ulos.  
Ranta oli kietoutunut sumuun.  
Hän seisoj sumun keskellä ja odotti poliiseja.  
Hän tunsj itsensä surulliseksi ja alakuloiseksi.  
Jälleen kerran hän oli ollut mukana  
todistamassa murheellista tapahtumaa.  
Joskus hän mietti, olisiko hänen sittenkin  
pitänyt valita jokin toinen ammatti.

Vähän ajan päästä poliisiautot ja  
ambulanssit tulivat Stenholmin talolle.  
Ann-Britt Höglund nousi autosta.  
Hän näki Wallanderin,  
joka näytti mustalta varjolta  
valkoisen sumun keskellä.

– Mitä on tapahtunut? hän kysyi.

– Olemme ratkaisseet taksin takapenkille kuolleen miehen murhan, Wallander sanoi.

Ann-Britt Höglund katsoi häntä.  
Hän odotti, että Wallander olisi sanonut vielä jotain, kertonut lisää.

– Ei muuta, Wallander sanoi.

– Se on ainoa asia, jonka olemme tehneet.

Wallander alkoi kävellä hitaasti  
poispäin rantaa pitkin.  
Pian hän oli kadonnut sumuun.



